

గువ్వల చెన్న శతకము

శ్రీపార్థసారథీ! నేఁ బాపాత్ముఁడ నీదుపాలఁ బడినాఁడ ననుం
గాపాడు మనుచు నాంతర కోపాదు లడంచి వేడు గువ్వలచెన్నా!

నరజన్మ మెత్తినందున సరసిజనాభు నెదలోన స్మరియించుచుఁ ద
చ్చరణ ములు మఱవ కుండిన గురుఫల మగు జన్మమునకు గువ్వలచెన్నా!

ఎంతటి పిద్యల నేర్చిన సంతసముగ వస్తుతతులు సంపాదించున్
జింతించి చూడ నన్నియు గొంతుకఁ దడుపుకొను కొఱకె గువ్వలచెన్నా!

సారాసార ము తెఱుఁగని బేరజులకు బుద్ధిఁజెప్పఁ బెద్దలవశ మా
నేరెంత పోసి పెంచినఁ గూర గునా నేలవే ముగువ్వలచెన్నా!

అడుగునకు మడుఁగు లిడుచును జిడి ముడిపాటింతలేంక చెప్పిన పనులన్
వడిఁజేసి నంత మాత్రాన కొడుక గునా లంజకొడుకు గువ్వలచెన్నా!

ఈపియ్యసి పదపద్యము గోవా చదిపించుకొనఁగఁ గుంభిని మీఁదన్
ఈపిచ్చిన పదపద్యము గోవా మఱిఁ జదువుకొనఁగ గువ్వలచెన్నా!

ఇరుగుపొరుగువా రందఱుఁ గర మబ్బుర పడుచు నవ్వఁగా వేషములన్
మఱి మఱి మార్చిన దొరలకు గురువగునా బ్రాహ్మణుండు గువ్వలచెన్నా!

అనుభవము లేని పిభవము అనుభావ్యయ కాసియాలు నార్యాను మతీన్
గనని స్వభావము ధర్మముఁ గొనని సిరియు వ్యర్థమెన్న గువ్వలచెన్నా!

పదుగురికి హితవు సంపత్త్రదమును శాస్త్రోక్తమైన పద్ధతీ నడువన్
జెదరదు సిరి హరిభక్తియుఁ గుదురునుగద మదిసి నెన్న గువ్వలచెన్నా!

వెలకాంత తెంద తెననుఁ గులకాంతకు సాటి రారు కువలయమందున్
బలుపిద్య తెన్ని నేర్చినఁ గులపిద్యకు సాటిరావు గువ్వలచెన్నా!

కలకొలఁది ధర్మముండినఁ గలిగినసిరి కదలకుండుఁ గాసారమునన్
గలజలము మడువులే మిసి గొలగొల గట్టు తెగిపోదె గువ్వలచెన్నా!

తెలిసియుఁ దెలియని వాసికిఁ దెలుపంగలఁడే మఱోపదేశి కుఁడైనన్
బలుకంబాఱని కాయము గొలుపంగలఁడెవఁడు మడ గువ్వలచెన్నా!

చెలియలిభాగ్యము రాజ్యంబుల నేలుచు జనుల ద్వేషమునఁజూచుచుఁ గ
న్నుల మత్తతఁగొన్నాతఁడు కొలసికి గాపున్న వాఁడు గువ్వలచెన్నా!

అపరి మితవాహనాదిక మపూర్వము గనున్న యల్పఁడధి కుండ గునా
పిపులాంబర వాద్యంబులఁ గుపతీయగునె గంగిరెద్దు గువ్వలచెన్నా!

పందిరి మందిర మగునా వందిజనంబాప్త మిత్రవర్గంబ గునా
తుందిలుఁడు సుఖముఁగనునా గొంది నృపతీ మార్గ మగున గువ్వలచెన్నా!

మిత్రుని విపత్తునందుఁ గళత్రమును దరిద్రదశను భ్రాతలగుణముయి
బాత్రాది విభక్తంబున గోత్రము గనుగొనఁగవలయు గువ్వలచెన్నా!

అంగీలు పచ్చడంబులు సంగతిఁగొనుశాలుజోడు సరి గంచుల మేల్
రంగ గు దుప్పటు లన్నియు గొంగళి సరి పోల వన్న! గువ్వలచెన్నా!

స్వాంతప్రవృత్తిఁ గార్యా నంతరమున మిత్రలక్షణంబు మద్యోహో
గాంతరమున బంధుత్వముఁ గొంతైనంతటన చూడు గువ్వలచెన్నా!

పురుషుండు తటస్థించిన తరుణమునం దరుణి గునముఁ దరుణిదనంతన్
దొరికినఁ బురుషుని గుణమును గురుబుద్ధీ! తెలియవలయు గువ్వలచెన్నా!

కలిమిఁగల నాఁడె మనుజుఁడు పిలసన మగు కీర్తిచేత వెలయఁగ వలెరా!
గలిమెంత యెల్లకాలము కులగిరులా కదల కుండ గువ్వలచెన్నా!

బుడ్డకు వెండ్లుకలున్నయి గడ్డముకానట్ల కార్యకరణుల సభలయి
దొడ్డుగఁ జూతురె తలపై గుడ్డలు బుట్టంత లున్న గువ్వలచెన్నా!

వనజజకులులును శూద్రులు నసియెడి భేదంబు లేక యందఱు నొక రీ
తీసి గొసి యాచారాదుల గుణముల సరి నుండుముందు గువ్వలచెన్నా!

కలుఁద్రాపి నంజుడుం దీను ఖలుసుతుఁడు వకీలె యైన ఘన మర్యాదల్
తెలియవు బ్రాహ్మణుఁడైనను కుల పాంసనుఁ డనఁగఁదగును గువ్వలచెన్నా!

వారిదీ వారిదీ ధనమొక కారణమున వచ్చిపడఁగఁ గన్నులుగనకె
వ్వారిసిఁ దిరస్కరించును గోరెఁడు ధర్మంబు లేక గువ్వలచెన్నా!

ఇలుఁగలఁడె పరి వ్రాజకుఁ డెల మిం గొనునెట్లు వేశ్య యాసి పిటునెడయి
గులకాంత పితృమడుగునె కొలఁదిఁ గలదె అంకులాడి గువ్వలచెన్నా!

ధన మతిగఁ గల్గి యున్నను దనయలుఁ దనయులును గల్గి తనరుచునున్నన్
ఘనలోభీయు సిఱుపేదయు గుణముల సరియగుదు రెన్న గువ్వలచెన్నా!

చండాల కులుఁ డొసగిన తండులముల బ్రతీకినట్టి ధాత్రీశ కులుల్
సిండుతనం బెఱుఁగుదురే కొండికలఁ జరింతు గాక గువ్వలచెన్నా!

సిరిఁగలిగినంత బంధూ త్కర ములలో నెవరురారు ద్రవ్యాసూయా
పరతాశాపరులయి పదుగురు చూచి హాసింతు రంచు గువ్వలచెన్నా!

సంపద గలిగిన మనుజుసి కొంపకు బంధువులు కుప్పకుప్పలుగాఁగన్
సొంపుగ వత్తురు పేదకుఁ గుంపటు లన నుండువారె గువ్వలచెన్నా!

నీచునకు ధనము గల్గిన వాచాలత గల్గి పరుషవాక్కు లఱచుచున్
నీచ కృతీ యగుచు మది సంకోచము లేకుండఁదిరుగు గువ్వలచెన్నా!

అల్పనకు నెన్ని తెల్పినఁ బొల్పుగ నిల్వవపి పేడబొమ్మకు నెన్నో
శిల్పపుఁ బనులొనరించినఁ గోల్పోక యతారుచున్నె గువ్వలచెన్నా!

పితృద్యైశ్వర్య ముచేఁ బుత్రులుఁ బౌత్రులును ధర్మబుద్ధిఁ జరింతుర్
చీత్రగతీ నడుమఁగల్గిన గోత్రంజిత్రగతీఁదిరుగు గువ్వలచెన్నా!

ధర నాఁడుపడుచు సిరిచే నిరతంబును బొట్ట సింఱి నీల్లె డు మనుజుం
డొరులెఱుఁగ కుండ ఱాతో గురుతుగ నూతఱుడు టొప్పు గువ్వలచెన్నా!

గొల్లెంటఱుఁ గోమఱింటను దల్లియుఁ దండ్రియు వసింప దానువకీలె
కళ్ళ మద మెక్కినతనికి గుళ్ళెనం గానరావు గువ్వలచెన్నా!

కాళం జేతులఁ జెమ్మట నీళ్లవలె స్రపించుచుండ నిరత ము మదిలోఁ
గుళ్లక వకీలు నని తన గోళ్లం గొఱుకుకొను ద్వీజుఁడు గువ్వలచెన్నా!

సవతితన మున్న చుట్టలు భువి నెఱసుగ నుండి సమయమున దూరంబె
నవుచుందురు రావేడినఁ గువచన ములు పల్కుచుండ్లు గువ్వలచెన్నా!

తన వారి కెంత గల్గినఁ దనభాగ్యమె తనకు నగును దగువాజుల కుఱు
దనతోఁకచేత వీచునె గుఱియైనయి ఘోటకంబు గువ్వలచెన్నా!

అతి చనువిచ్చి మెలంగఁగ సుతసతులె న నిరసింఱి చులకనచేతుర్
మత మెఱిఁగి చరింపందగుఁ గుతుక ముతో మనుజుఁడెపుడు గువ్వలచెన్నా!

"చెన్న" యనుపద ము మునుగల చెన్నగుపుర మొకటి దీసిచెంతను వెలయుఱు
సన్నుతులు వేల్పునుతులును గొన్నాతని కరుణచేత గువ్వలచెన్నా!

ధర నీపేర పురంబును గిరిజేశ్వర పాదభక్తి కీర్తియు నీయు
ర్వర నుతులుఁగాంతు విదియొక గురువర ముగ నెంచుకొను ము గువ్వలచెన్నా!

తెలుపైన మొగ ముగలదని తీలక ము జుట్టును ద్యజించి తెల్లయిజారుఱు
దలటోపిఁగొనఁగ శ్వేత ముఖులలో నొకఁడగునె ద్వీజుఁడు గువ్వలచెన్నా!

వెల్లుళ్లిఁ బెట్టి పొగిచిన పుల్లని గోంగూర రుచిని బొగడఁవశమా
మొల్ల ముగ నూసివేసుక కొల్లగ భుజియింపవలయు గువ్వలచెన్నా!

నీచున కధికారంబు బాచకునకు నాగ్రహంబుఁ బంకజముఖీకియి
వాచాలత్యము బుధసంకోచముఁ గడు బాధకములు గువ్వలచెన్నా!

దుడ్డన నెఱుఁగపి తలీ పాటొడ్డుగఁ గొను పిద్యచే మహోద్యోగము తా
నడ్డనఁ గనులకీఁగల గొడ్డువలెఁ జరించుచుండు గువ్వలచెన్నా!

బుడుతలు భోగంబులు సిరి యడరుకొలంది గనకార్యమందతిహేతులె
తొడరికడుఁ జెడుదు రిల్పైఁ గుడియెడమలు లేక ముందు గువ్వలచెన్నా!

కసకసలు కాయగూరల బుసబుసలగు తొంపనుండు బుడుతలయందున్
రుసరుసలు కోపియందును గుసగుసలు రహస్యమందు గువ్వలచెన్నా!

కరకర నమలుటయందును బరపరయగునె పుడు చుఱుకు వ్రాతలయందుయి
బురచుర కాలుటయందును గొరకొరయగుఁ గోపదృష్టి గువ్వలచెన్నా!

కలిమిగల లోభి కన్నను పిలసితమగు పేదమేలు పితరణియైనన్
జెలమైన మేలుకాదా కులసిధియంభోధి కన్న గువ్వలచెన్నా!

పిను మన్నీలశి ఫార్సునఁ దనున మ్మిన వాసి పనులు ధ్వంసించువకీ
ల్లన మున్నవాఁడు తిరిపెముఁ గొనునాతఁడు చల్లవాఁడు గువ్వలచెన్నా!

సజ్జనులు సేయును పకృతీ సజ్జను లెఱుఁగుదురు గాక సజ్జనదూష్యుల్
మజ్జన మునైన నెఱుఁగరు గుజ్జగు నంబతీసి గాక గువ్వలచెన్నా!

తడబ్బ భీతహృతయముల బెడబెడయగుఁ బట్టుబట్టుపిడఁ గట్టు నెడన్
బడబడ బాదుటయందును గుడగుడయన్నముడుకందు గువ్వలచెన్నా!

పాగాలంగరకాలును మీఁగాళ్లనలారజుంచె మేలిమికట్టుల్
సాగించుకండువాల్యు కోఁగాయిఁకఁ గానమెన్న గువ్వలచెన్నా!

వెలయాండ్ర వీధులంజనఁ దలఁపు లవారిఁగ జనించీ త మమీత్రులతోఁ
గతీ సి ప్షికారునె పంబునఁ గులు కుచుఁ బోవుదురు ముందు గువ్వలచెన్నా!

ఎన్నఁగ లజీవరాసుల యన్నిటి గర్భమున బుట్టి యట మనుజుండై
తన్నెఱిఁగి బ్రతుక వలె రా కొన్నాళ్ళకు నెచటనున్న గువ్వలచెన్నా!

కామీనులకు సంతుష్టియుఁ గాముకులకు వాపివరుస కఠినాత్మునకున్
సామోక్తులు విశ్వాసము కోమటులకుఁ దలఁప సున్న గువ్వలచెన్నా!

తొడతొడయగు వదులందును బుడబుడనీళ్లందుబుట్టి మునుఁగుటయందుయి
గడగడ చెవిబాధయెడన్ గొడగొడ లప్రస్తుతోక్తి గువ్వలచెన్నా!

సంకటములచే మెయిగల పొంకంబెల్లను నడింగి పొలుపరినడువన్
జంకుంగతీగియు మెల్లన కొంకక ముండింటికే గు గువ్వలచెన్నా!

ధనమైనంతట భూముల తనఖాలును పిక్రయములు తరువాత సతీ
మణిభూషణాంబరంబులు గొనుటయు పిటలక్షణములు గువ్వలచెన్నా!

నిత్యానిత్యము తెఱుఁగుచు సత్యంబగుదానిఁ దెలిసి సత్కృత్యములన్
నిత్యముజేయుచు దశదీక్షుత్యముగా మెలఁగు మన్న గువ్వలచెన్నా!

ధనమే మైత్రీని దెచ్చును ధనమేవైర మునుదెచ్చు ధనమేసభలన్
ఘనతనుదెచ్చును నెంతటి గొనముల కుప్పలకునైన గువ్వలచెన్నా!

జనకుని గుణవిద్యలుగల తనుఁజుడు తనుజుండుగాక ధారుణిలోనన్
దనుఁజుడు దనుజుండగుఁ దద్గుణవిద్యలు లేకయున్న గువ్వలచెన్నా!

అక్కటకగు చుట్టములకు మ్రొక్కఁగ వలెఁగానిచూచి మూల్గెడువారల్
తెక్కిడుట కొఱకెయొర్వసి కుక్కలు మేకమెడచళ్లు గువ్వలచెన్నా!

నిజవారకాంతలెనన్ బొజుఁగులతారఁగ మరందభుజులనధములన్
గజిబిజిలేక గ్రహించుచు గుజగుజ బిట్ట కలరింతు గువ్వలచెన్నా!

క్ష్మీడరుల మని వకిళ్ళీ వాడుకచెడ స్వేచ్ఛదిరిగి పాడుమొగ ములన్
గూడనివారింగూడుచుఁ గూడె ముల జరింతు ముందు గువ్వలచెన్నా!

ఇల్లాలబెనటంచును దల్లింగని తిట్టి కొట్టి తరిమెడితనుభ్య
త్తల్లజునకు భుపిఁ గీర్తియు గుల్లలుగద దిపిసుఖములు గువ్వలచెన్నా!

తలపరువు నోర చెప్పును లతీ కాయలపండుపరువు రంగే చెప్పున్
కలవాజీ జవమునడకయుఁ గులమును వేషంబు చెప్పు గువ్వలచెన్నా!

వేములఁ దినునలవాటును భామలగని వేడుటయును బరితోషమునన్
బాములమైత్రీయునేర్చినఁ గోమటితోమైత్రీవలయు గువ్వలచెన్నా!

ఇలఁగోమటి జెలికానిగఁ దలచుచు దద్దితముగాఁగఁ దలనాల్కవలెన్
మెలఁగుట నేర్చిన గడుసగు కులకర్ణిని గూడవలయు గువ్వలచెన్నా!

తనహితపుఁ గోరుసతికల దనుకనె గృహనివసనంబు తగుఁ బురుషునకుయి
దనుకడుపు శక్తికొలదిగ గొనవలయుఁ బదార్థములను గువ్వలచెన్నా!

తనతల్లియొక్కపరువును దన దగు నోరెప్రకటించుఁ దధ్యంబనియే
సున్నపులు ఘోషాణెట్టిరి గుణాదులన్యమగుచుననుచు గువ్వలచెన్నా!

చుట్టటికముఁ చేసికొనన్ గట్టడిగాఁ దిరిగితిరిగి కార్యంబెనన్
మిట్టిపడుచు మాట్లాడఁడు గుట్టించునియొగి వరుఁడు గువ్వలచెన్నా!

ఎంతధి కారంబున్నను సంతతమును బరులయెడల సత్కులజాతుం
డెంతయు నమ్రతఁ జూపును గొంతైనను మీడిసిపడఁడు గువ్వలచెన్నా!

వేషములచేతనొకటను భాషాపతి కులులు మొదలు పదజులవఱకుయి
శేషించి యొకఁడు నుండఁడు ఘోషాయును బోవు ముందుగు గువ్వలచెన్నా!

సధవయు విధవయు నొకటి గ బుధులీక్షింప గ నుండు పౌంక ము మీఱన్
అధ మంపువేషభాషలఁ గుధర ములనఁ గదల కుండు గువ్వలచెన్నా!

నీతియెఱుంగని నీచున కాతత రాజ్యము లభింప నధి కుండ గునా
నాతివలెను నటియించునె కోతికి స్త్రీవేషమీడిన గువ్వలచెన్నా!

తక్కువ తరగతిగల నరుఁడెక్కువ యగువానిఁగాంచి యేడ్చుచునుండున్
జక్కఁగఁ గరి వీధిం జన గుక్కలు గని మొఱుగ కున్నె గువ్వలచెన్నా!

పరువున కొకటగు బంధూ త్కర మున ధనవంతునధి కుగా నధని కునియి
గర మల్పుని గాఁ జూతురు గురినెన్న ధనంబు తీరమె గువ్వలచెన్నా!

తొత్తునకే శివమెత్తఁగ నత్తఱి మ్రొక్కవలెననెడి నార్యోక్తివలెన్
దొత్తుకొడుకైన రాజును క్రొత్తగ నేపింపవలయు గువ్వలచెన్నా!

కంగాబుంగాగొట్టిన పొంగిన మిరియాలనేతి మొదటి పిడుచతో
మ్రొంగిననాకలి నడచుటకుంగలనజ్జును హరించు గువ్వలచెన్నా!

సంగీత ము నాట్యము గణి కాంగనలపి గాని యపి కులాంగనలపియా
పొంగుచు వాద్యము అచ్చలకుం గొనిచని పాడఁగలరె గువ్వలచెన్నా!

జాతిపీడిన చెలి కానిని మాలని గా నెన్నవలయు మఱియును బసికిన్
మాతినదై చెట్టెక్కెడి గోలాంగూల మనవలయు గువ్వలచెన్నా!

ముట్టంచు మాస మున కొక కట్టడిచేయబడె దాని కట్టుదెలియకే
రట్టినరింతురు గర్భపు గుట్టుం దెలియుటకుఁగాదె గువ్వలచెన్నా!

అతికిఁ జనుపిచ్చినచోఁ దేలిక కుల మందుదైనఁ దేలికచేయున్
లాతించిన కొలఁదిగ ననుకూలతఁ గొను నధిక కులజ గువ్వలచెన్నా!

అవసరవిధిఁ బరువెఱుఁగని నివసన మున కరుగనగు ననే కావృత్తుల్
భువిపితముఁ గొనిపలుకని కువాక్కులు వకీళ్లె సాక్షి గువ్వలచెన్నా!

ధన వద్దర్వులు కొందఱు ఘన మనుచుం బంక్తిభేద కఠిత మ్ముగ భో
జన ముం గాపింతు రటులఁ గొనుట ఘమందురు బుధాళి గువ్వలచెన్నా!

చెడుబుద్ధి పుట్టినపుడు సడిచేయక తనదువృద్ధయసాక్షి యెఱిగి నీ
పుడుగుమిది తగదనుచు జనకుఁడువలెఁగృహఁ జెప్పుచుండు గువ్వలచెన్నా!

మేడయొకటి కలదనికడు వేడుకలంబడుచు పిఱ్ఱివీగుచు నీచుం
డాడకుఁ బరులెవ్వరు రాఁ గూడదనుచుఁ బల్కుచుండు గువ్వలచెన్నా!

లోభికి వ్యయంబు త్యాగికి లోభిత భీరునకు యుద్ధలోలత్యమ్మున్
వైభవము పతికి బ్రాణ ఊభంబుగఁ దోచుచుండు గువ్వలచెన్నా!

సిరిగలుగ సుఖము గలుగును సిరి సంపదలున్న సుఖము చింత్యము భుషితోఁ
దరువు పిగిర్చినగోమగు గురుతఁగొనదె కాయలున్న గువ్వలచెన్నా!

తక్కువవానిని రమ్మని యెక్కువవానిఁగనొనర్ప నెంచినఁగాద
మ్మక్కఁగ నందల ముంచినఁ గుక్కాకున కుఱకకున్నె గువ్వలచెన్నా!

తబ్బిబ్బుగాఁడు కుద్దుఁడు సబ్బండుగ నిష్ఠబున్న సబ్బునఁగడుగం
బొబ్బలిడ నల్లశ్వానము గొబ్బున తెల్లనిది యగునె గువ్వలచెన్నా!

జారిణి తనవగుపనులె వ్వారలుఁ జూడరనుబుద్ధి వర్తించు నిలన్
క్షీరముఁ ద్రాగుబిడాలము కోరిక లోఁదలఁచునట్లు గువ్వలచెన్నా!

వాకొనెద గూనమునుగల చాకలియధికార్తియైన జనముల సుఖముల్
చేకొనిన కొఱపిచేఁదలఁ గోకికొనినయట్టులుండు గువ్వలచెన్నా!

పక్కలసిడి ముద్దాడుచుఁ జక్కఁగఁ గడుగుచును దినము సబ్బుజలముచే
నక్కఱదని యస్పృశ్యపుఁ గుక్కలఁ బెంచుదురు ద్విజులు గువ్వలచెన్నా!

కాంచనచేలుని విడిచి ప్రపంచమున న్నీచులిండ్ల పాలయ్యుఁగడన్
జంచలయగు సిరిపోకకుఁ గుంచితమతి యగుట తగదు గువ్వలచెన్నా!

చింతలఁ జువుకుచు నున్నను స్వాంతము నె పుడైన హరునియందుంచఁదగున్
అంతట నాచున్నసరసి గొంతట రేవైనభంగి గువ్వలచెన్నా!

వెలయాండ్రవలెను బనిపాటలువిడి సంగీతమును నటన మభినయమున్
గులవిద్యలుగాఁగైకొని కులసతులు చరింతు ముందు గువ్వలచెన్నా!

లోభీకివ్యయంబు నోమరి యోభామకుఁ బనియు సిర్దనాత్మునకునప
త్యాభీప్రవృద్ధియును బహు గోభర్తకు నభము లురువు గువ్వలచెన్నా!

సరియైనవారితోడను నరుగఁగవలె నొక్కపనికి నటుకాకున్నన్
పిరసఁపుబల్కులు పల్కుచు గురిపిడి పొమ్మనఁగఁగలరు గువ్వలచెన్నా!

తన్నుమునుపు చదిపించిన మన్నీని పితేఖనమున మాన్యజనునకున్
సున్నిడి యరిచే పితృముఁ గొన్న వకీల్చల్లవాఁడు గువ్వలచెన్నా!

వెలయాలు లజ్జచేఁజెడు నిలఱాఱుఁడు చెడుదురాశ నెదసంతుష్టిన్
పిలసిల్లి భూధరుఁడు చెడుఁ గులసతీచెడు లజ్జలేమి గువ్వలచెన్నా!

భువినొకఁడు చెడును మఱియొకఁ డపిరళముగ వృద్ధిఁజొందు నదిపిధివశమౌ
రపియుదయించును నొకదెసఁ గువలయపతి క్రుంకునొకెడ గువ్వలచెన్నా!

ఎవ్వరి కెయ్యదిచెప్పిన నెవ్వరుపినరెయ్యదియును నెట్టెట్టినరుల్
మువ్వముగఁ జూచు చుండుము గువ్వలనఁ జరింతు ముందు గువ్వలచెన్నా!

ఎప్పటికైనను మృత్యువు తప్పదని యెఱింగియుండి తగినచికిత్సం
దప్పింప నెఱుఁగకత్తఱి గుప్పున నేడ్చెదరదేల గువ్వలచెన్నా!

జరయును మృత్యువు మొదలుగ మరలఁగ రాకుండునట్టి మార్గంబేదో
గురుతెఱుఁగఁ జేయు మనిశ్రీ గురుగురుని భజియింపవలయు గువ్వలచెన్నా!

పర మార్థ ము నొక్కటెఱిఁగి నరుఁడు చరింపంగవలయు నలువురిలోఁబా
మరుఁడనఁగ దిరిగినను దన గురియొక్కటి పిడువకుండ గువ్వలచెన్నా!

చతురాస్యసి సృష్టియు ఘటకృతివర్యసి భంగి కాన నేకగతి సర
స్వతీచర్య లట్లెయుండును గుతుక మతోఁజూచుచుండు గువ్వలచెన్నా!

పాప ము లంటఁగనీయక ప్రాప్తాసఁగి శరీర మొసఁగి పర మపదంబున్
జేపట్టియొసఁగి కృష్ణుఁడు గోపికలను గరుణఁగాచె గువ్వలచెన్నా!

మగవారి లక్ష్యపెట్టుక తెగివీధుల నంగడులను దిమ్మరియెడియా
మగనాలు దుర్యశంబునకుఁ నగుదురగుంపిడువవలయు గువ్వలచెన్నా!

గుడివడును నూయిపూడును వడినీళ్లకుఁ జెరువుదెగును వనమీలఖిలమౌ
చెడసిది పద్యముసుమ్మీ కుడియెడ మలుచూడకన్న గువ్వలచెన్నా!

ఇప్పద్యము లన్నిటిలోఁ జెప్పిన నీతులను మదినిఁజేర్చితెలిసినన్
దప్పక పదుగురిలోఁగడు గొప్పగ నీతిపరుఁడగును గువ్వలచెన్నా!

**Keywords: guvvala chenna Satakamu, guvvalachenna Satakam,
telugu IO Satakamulu, Sataka ratnamulu, SatakaratnAlu, telugu
Satakamulu**